

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ52 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 4 Μαΐου 2023, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοδοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη
Αδάμ Καραγλάνης
Βασιλική Σκαρτσούνη
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών της Επιτροπής και τη λήψη της απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. (ββ) του ν. 4412/2016 (απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους), για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς τεχνογνωσίας από το Center for Bits and Atoms του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης (MIT) στο Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ επί του σχεδιασμού συστημάτων επεξεργασίας βιώσιμων υλικών και επιστημονικών οργάνων μέτρησης ιδιοτήτων βιώσιμων υλικών, εποπτεία και έλεγχο επί της λειτουργίας αυτών και διάχυση της γνώσης, εκτιμώμενης αξίας πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00 €) πλέον ΦΠΑ 24% και δικαιώματος προαίρεσης έως του ποσού των 50.000,00 € προκειμένου να καλυφθεί τυχόν διαφορά συναλλαγματικής ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου, ήτοι συνολικής εκτιμώμενης αξίας του αιτήματος έως του ποσού των 550.000,00 €, πλέον ΦΠΑ 24%.

Με σχετικό αίτημα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο παρελήφθη στις 09.12.2022 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 6317), όπως συμπληρώθηκε με τα από 13.03.2023 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1302/13.03.2023), από 29.03.2023 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1594/29.03.2023) και από 21.04.2023 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1960/24.04.2023) μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ (εφεξής αναθέτουσα αρχή) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει στη «διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. (ββ) του ν. 4412/2016», για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών μεταφοράς τεχνογνωσίας από το Center for Bits and Atoms (CBA) του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης (MIT) επί του σχεδιασμού συστημάτων επεξεργασίας βιώσιμων υλικών και επιστημονικών οργάνων μέτρησης ιδιοτήτων βιώσιμων υλικών, εποπτεία και έλεγχο επί της λειτουργίας αυτών και διάχυση της γνώσης, εκτιμώμενης αξίας πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00 €), πλέον ΦΠΑ 24% και δικαιώματος προαίρεσης έως του ποσού των 50.000,00 € προκειμένου να καλυφθεί τυχόν διαφορά συναλλαγματικής ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου, ήτοι συνολικής εκτιμώμενης αξίας του αιτήματος έως του ποσού των 550.000,00 €, πλέον ΦΠΑ 24%.

I. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

1. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

1.1. Η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε αρχικώς το ανωτέρω αίτημα προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση τον Δεκέμβριο 2022 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 6317/09.12.2022). Λόγω των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν στα υποβληθέντα δικαιολογητικά, η Αρχή με διαδοχικά αιτήματά της ζήτησε να προσκομιστούν συμπληρωματικά στοιχεία:

Σε εκτέλεση των ως άνω αιτημάτων η αναθέτουσα παρέσχε τις ζητούμενες διευκρινίσεις και προσκόμισε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα έγγραφα:

1. Έκθεση του επιστημονικού υπεύθυνου του Έργου περί μοναδικότητας του υποψηφίου αναδόχου
2. Σχέδιο απόφασης
3. Υπηρεσιακό σημείωμα του Διευθυντή ΙΠΡΕΤΕΑ προς τον Πρόεδρο του ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ
4. Εισήγηση της Προϊσταμένης της ΜΟΔΥ ΕΛΚΕ προς τον Πρόεδρο του ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

- 1.2.** Σύμφωνα με το υποβληθέν επικαιροποιημένο Σχέδιο Απόφασης, **το φυσικό αντικείμενο του προτεινόμενου έργου** συνίσταται αφενός στην **παροχή τεχνογνωσίας** επί του σχεδιασμού χαμηλού κόστους συστημάτων επεξεργασίας βιώσιμων υλικών και επιστημονικών οργάνων μέτρησης ιδιοτήτων βιώσιμων υλικών, την εποπτεία και τον έλεγχο επί της λειτουργίας αυτών και αφετέρου στη **διάχυση της ανωτέρω γνώσης στην ευρύτερη επιστημονική και επιχειρηματική κοινότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με σκοπό την ανάπτυξη της καινοτομίας σε αυτόνομη και βιώσιμη βάση.**

Συγκεκριμένα η παροχή τεχνογνωσίας αφορά:

A. Στον σχεδιασμό συστημάτων επεξεργασίας βιώσιμων υλικών χαμηλού κόστους

B. Στον σχεδιασμό επιστημονικών οργάνων μετρολογίας βιώσιμων υλικών

Τα ανωτέρω συστήματα θα αναπτυχθούν (σχεδιασμός και κατασκευή) συνεργατικά από τους δύο συνεργαζόμενους φορείς. Στη συνέχεια τα εν λόγω συστήματα που θα αναπτυχθούν από τον υποψήφιο ανάδοχο θα βαθμονομηθούν και θα ελεγχθεί η εντός των επιτρεπτών ορίων ακρίβειας λειτουργία τους με τη χρήση εμπορικά πιστοποιημένου εξοπλισμού που διαθέτει ήδη ο υποψήφιος ανάδοχος. Σε δεύτερο στάδιο θα επαληθευτεί η αξιόπιστη και εντός των προδιαγεγραμμένων ορίων ακρίβειας μετρητική ικανότητα των συστημάτων που θα αναπτυχθούν και από τις δύο πλευρές.

Η διάχυση της γνώσης περιλαμβάνει την ανάπτυξη και την παγκόσμια διάδοση μιας ψηφιακής υποδομής ανοικτού κώδικα, με σκοπό την ανθεκτικότητα και την αυτονομία της επιστημονικής κοινότητας και του οικοσυστήματος καινοτομίας. Σκοπός είναι η δημιουργία μίας διεθνούς πλατφόρμας που θα μπορεί να εκπαιδεύσει, μέσα από λεπτομερή εγχειρίδια, οποιονδήποτε πώς να δημιουργήσει υποδομές ψηφιακών διεργασιών και πώς θα χρησιμοποιήσει αυτές τις ψηφιακές διεργασίες, ώστε να αναπαράγει τα εν λόγω συστήματα και όργανα που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο των ανωτέρω υπηρεσιών.

Οι ζητούμενες ως ανωτέρω υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): "Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και συναφείς υπηρεσίες παροχής συμβουλών (73000000-2)". Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 500.000€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (εκτιμώμενη αξία ΦΠΑ: 120.000,00€).

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι το αίτημα περιλαμβάνει και δικαίωμα προαίρεσης έως το ποσό των 50.000€, από το πρόγραμμα χρηματοδότησης (Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με τη χρηματοδότηση της ΕΕ NextGeneration EU), προκειμένου να καλυφθεί τυχόν διαφορά συναλλαγματικής ισοτιμίας ευρώ-δολαρίου μεταξύ της ημέρας υποβολής της προσφοράς και των τεσσάρων επιμέρους ημερομηνιών πληρωμής του αναδόχου κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ήτοι η συνολική εκτιμώμενη αξία του αιτήματος ανέρχεται έως το ποσό των 550.000,00 €, πλέον ΦΠΑ 24%. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι το χαρακτηριζόμενο από την αναθέτουσα αρχή ως «δικαίωμα προαίρεσης», δεν εμπίπτει στο εννοιολογικό πεδίο του οικείου δικαιώματος και για τον λόγο αυτό έπρεπε απλώς να έχει ενσωματωθεί στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης. Ειδικότερα, έπρεπε να αναφέρεται ότι η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται κατά την υποβολή του αιτήματος στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00 €) πλέον ΦΠΑ 24%, αλλά έως την ανάθεση αυτής είναι δυνατόν, λόγω διαφοράς στη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ – δολαρίου, να ανέλθει έως το ποσό των 550.000,00 €, πλέον ΦΠΑ 24%.

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες, με έναρξη την ημερομηνία υπογραφής της.

1.3. Με το υπ' αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1960/24.04.2023 έγγραφό της, η αναθέτουσα αρχή παρέσχε περαιτέρω διευκρινίσεις προς τεκμηρίωση της επικαλούμενης νομικής βάσης του εξεταζόμενου αιτήματος, η οποία ερείδεται στις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016, ήτοι στη μοναδικότητα του προτεινόμενου παρόχου υπηρεσιών για τεχνικούς λόγους. Στο ανωτέρω έγγραφο παρατίθενται συγκριτικά στοιχεία έρευνας, αναφορικά με την επιστημονική και τεχνική επάρκεια σειράς λοιπών πιθανών υποψηφίων αναδόχων, πέραν του προτεινόμενου CBA-MIT, στην υλοποίηση συγκεκριμένων παραδοτέων του εν λόγω έργου.

Από τον πίνακα που προσκομίστηκε προκύπτει ότι υπάρχουν τρεις (3) εναλλακτικοί υποψήφιοι ανάδοχοι (**τα πανεπιστήμια Leibniz (Γερμανίας) και Columbia (US) και η ομάδα δημιουργίας του Open Flexure Project**) οι οποίοι, ωστόσο, είναι σε θέση να παρέχουν μεμονωμένα μόνον παραδοτέα και όχι το σύνολο του έργου.

Όσον αφορά στον προτεινόμενο ανάδοχο, **CBA-MIT**, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία:

"[...] Το CBA αποτελεί το μοναδικό ερευνητικό κέντρο στον κόσμο, το οποίο συνδυάζει την εφαρμοσμένη έρευνα χρηματοδοτούμενη από βιομηχανικούς κολοσσούς πάνω στην επεξεργασία καινοτόμων υλικών και συσκευών για ένα τεράστιο φάσμα εφαρμογών, ενώ παράλληλα καταφέρνει αποδεδειγμένα τη διάχυση της τεχνογνωσίας του σε παγκόσμιο επίπεδο συνεργαζόμενο με κυβερνήσεις κρατών.

Είναι το μοναδικό εργαστήριο που περιλαμβάνει το σύνολο των επιστημών που απαιτούνται για την εκπαίδευση και το σχεδιασμό των απαιτούμενων προς κατασκευή συστημάτων και διαθέτει όλα τα απαιτούμενα όργανα.

Συμπερασματικά η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι ο προτεινόμενος ανάδοχος:

"[...] διαθέτει μία μοναδική τεχνογνωσία στον κόσμο διότι το CBA είναι το μοναδικό ερευνητικό κέντρο παγκοσμίως, το οποίο συγκεντρώνει υπό την σκέπη του και στις εγκαταστάσεις του όλες τις μηχανές, όργανα και συστήματα, που είναι απαραίτητα για τη επεξεργασία και χαρακτηρισμό υλικών σε όλο το εύρος της διαστατικής κλίμακας (nm – μm – cm scale). Η ερευνητική του ομάδα και συγκεκριμένα ο επιστημονικός του διευθυντής κατέχουν μια εμπειρία 20 ετών βελτιστοποιημένης λειτουργίας μίας τέτοιας πολύπλοκης διεπιστημονικής εγκατάστασης ενώ το CBA είναι το μοναδικό εργαστήριο στον κόσμο με παγκόσμιο αποτύπωμα διάχυσης της τεχνογνωσίας του στο ευρύτερο κοινό[...]"

II. Νομικό Πλαίσιο

2. Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

"1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]

β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

- αα) στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης,
 ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους,
 γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης' [...] ''.

III. Νομική Εκτίμηση

Το υπό εξέταση αίτημα του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος, το οποίο εντάσσεται στις Μη Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές (Μη Κ.Α.Α.) κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει των διατάξεων της παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του άρθρου 32 του ίδιου νόμου. Η ανωτέρω σύμβαση εντάσσεται στην κατηγορία δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών για τις οποίες ως κατώτατο ενωσιακό όριο, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, έχει οριστεί το ποσό των ευρώ 215.000 € πλέον ΦΠΑ, για Μη Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές (Μη Κ.Α.Α.). Το ποσό της αιτούμενης σύμβασης (550.000,00 € πλέον ΦΠΑ) υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 παρ. γ' του ν. 4412/2016 και ως εκ τούτου συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

3. Το υπό κρίση αίτημα στηρίζεται στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016, καθόσον η αναθέτουσα επιδιώκει να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού συνεπεία απουσίας ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους.

Ειδικότερα, η ως άνω διάταξη αφορά σε περιπτώσεις στις οποίες για λόγους τεχνικούς (όπως είναι η κατοχή αποκλειστικών τεχνικών μέσων, γνώσεων, εργαλείων ή μεθόδων) καθίσταται απολύτως αναγκαίο να ανατεθεί η εκτέλεση της σύμβασης σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα. Περαιτέρω πρέπει να έχει προηγηθεί στάθμιση όλων των συναφών οικονομοτεχνικών παραμέτρων και να αιτιολογείται πλήρως και ειδικώς η προσφυγή στην εξαιρετική αυτή διαδικασία, με τη συμπερίληψη της εν λόγω στάθμισης, άλλως η διαδικασία δεν είναι νόμιμη.

4. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου, σχετικά με την τεκμηρίωση της απουσίας ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, προκύπτουν τα εξής:

Το αντικείμενο της σύμβασης συνίσταται «*αφενός στην παροχή τεχνογνωσίας επί του σχεδιασμού χαμηλού κόστους συστημάτων επεξεργασίας βιώσιμων υλικών και επιστημονικών οργάνων μέτρησης ιδιοτήτων βιώσιμων υλικών & την εποπτεία και τον έλεγχο επί της λειτουργίας αυτών και αφετέρου στη διάχυση της ανωτέρω γνώσης στην ευρύτερη επιστημονική και επιχειρηματική κοινότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με σκοπό την ανάπτυξη της καινοτομίας σε αυτόνομη και βιώσιμη βάση.*»

Από τη συγκριτική αξιολόγηση των πιθανών υποψηφίων αναδόχων, όσον αφορά στο πρώτο σκέλος του αντικειμένου της σύμβασης (*παροχή τεχνογνωσίας*), προκύπτει ότι:

- Ο προτεινόμενος ανάδοχος CBA-MIT είναι ο μοναδικός φορέας ο οποίος δύναται να εκτελέσει το σύνολο των παραδοτέων του έργου και διαθέτει την απαιτούμενη συνολική και συνδυαστική εμπειρία για την ανάπτυξη των επιμέρους συστημάτων

και οργάνων μέτρησης με τα ζητούμενα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά για τη σκοπούμενη χρήση.

- Εναλλακτικοί ανάδοχοι και συγκεκριμένα τα πανεπιστήμια Leibniz (Γερμανίας) και Columbia (US) και η ομάδα δημιουργίας του Open Flexure Project είναι σε θέση να παραδώσουν μεμονωμένα παραδοτέα (επιτραπέζιο μικροσκόπιο υψηλής ακρίβειας και επιτραπέζιο όργανο μέτρησης μηχανικών ιδιοτήτων δειγμάτων βιώσιμων βιοπολυμερικών υλικών, αντιστοίχως) με τα ζητούμενα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά χωρίς, ωστόσο, να είναι σε θέση να παρέχουν κανένα άλλο επιμέρους παραδοτέο του έργου.
- Επιπροσθέτως, παρά το γεγονός ότι οι ανωτέρω εναλλακτικοί ανάδοχοι είναι σε θέση να υλοποιήσουν τα μεμονωμένα αυτά παραδοτέα, οι υπηρεσίες τους υπόκεινται σε σημαντικούς περιορισμούς που άπτονται θεμάτων ενσωμάτωσης, διαλειτουργικότητας και επικοινωνίας με τα υπόλοιπα υπάρχοντα και υπό κατασκευή αυτόνομα ρομποτικά συστήματα του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτου για τους εξής λόγους:
 - Το λογισμικό που χρησιμοποιούν σε ηλεκτρομηχανολογικό επίπεδο δεν βασίζεται επί της ουσίας στην αρχιτεκτονική «ανοικτού κώδικα» (open source software) διότι αυτό δεν διαθέτει πλήρη και λεπτομερή τεκμηρίωση ανά κλάση και συνάρτηση ώστε να καθίσταται δυνατή η τροποποίηση ή προσαρμογή του ανάλογα με τη σκοπούμενη εφαρμογή και χρήση.
 - Τα ανωτέρω συστήματα κατά κανόνα διαθέτουν είτε ημιτελή εγχειρίδια ή εγχειρίδια που απευθύνονται σε χρήστες υψηλής εξειδίκευσης.
 - Τέλος, οι διαφορετικές αυτές ομάδες χρησιμοποιούν διαφορετικές γλώσσες προγραμματισμού, γεγονός που καθιστά αδύνατη την επικοινωνία, ενσωμάτωση και διαλειτουργικότητα των υπό ανάπτυξη συστημάτων με τον υπόλοιπο εξοπλισμό.
 - Εξάιρεση στα ανωτέρω συνιστά η ομάδα δημιουργίας του Open Flexure Project, η οποία παρά το γεγονός ότι πληροί τις προϋποθέσεις διαφανούς τεκμηρίωσης του λογισμικού, επικοινωνίας και διαλειτουργικότητας, συντηρείται από ένα *consortium δημοσίων και ιδιωτικών φορέων των οποίων η μεμονωμένη συνεισφορά και εξειδίκευση δεν είναι σαφώς προσδιορισμένη*, γεγονός που καθιστά προβληματική τη συνεργασία στα πλαίσια υλοποίησης του έργου.

Όσον αφορά στο δεύτερο σκέλος του αντικειμένου_του σύμβασης (διάχυση της γνώσης) προκύπτει ότι κανείς άλλος από τους αξιολογηθέντες υποψήφιους φορείς δεν διαθέτει παρόμοια εμπειρία, ενώ το CBA-MIT είναι το μοναδικό εργαστήριο στον κόσμο με παγκόσμιο αποτύπωμα διάχυσης της τεχνογνωσίας του στο ευρύτερο κοινό μέσω της δημιουργίας του παγκόσμιου δικτύου των fab labs.

Όσον αφορά δε στην αρνητική προϋπόθεση, κατά την οποία η απουσία ανταγωνισμού δεν πρέπει να είναι αποτέλεσμα δημιουργηθέντος από την αναθέτουσα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης, με στόχο τη μελλοντική διαδικασία στοχευμένης ανάθεσής της, επισημαίνεται ότι η προβαλλόμενη τεχνική μοναδικότητα του προτεινόμενου αναδόχου εδράζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι το CBA-MIT είναι ένα παγκοσμίου εμβέλειας ακαδημαϊκό και ερευνητικό ίδρυμα απολύτου αναγνωρισιμότητας και αποδεδειγμένου κύρους, πρωτοπόρο στον τομέα της έρευνας των υλικών, σχεδιασμού και κατασκευής ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων, μηχανικής μάθησης και τεχνητής νοημοσύνης. Επιπροσθέτως, το εν λόγω ίδρυμα είναι αυτό που σε συνεργασία με το Εθνικό Ινστιτούτο Μέτρων και Σταθμών των Ηνωμένων Πολιτειών (NIST) εισήγαγε προσφάτως για πρώτη φορά την έννοια της Ανοικτής Μετρολογίας (Open Metrology) και Υπολογιστικής Μετρολογίας

(Computational Metrology), καινοτόμες δραστηριότητες απόλυτα συνδεδεμένες με το αντικείμενο της προτεινόμενης σύμβασης, οι οποίες για πρώτη φορά προωθούν την ευρεία και ανοικτή πρόσβαση σε προηγμένες επιστημονικές μετρήσεις προάγοντας τον εκδημοκρατισμό της έρευνας, ενώ καινοτομούν στον Τομέα της Μετρολογίας εισάγοντας την έννοια της «μέτρησης» υπολογιστικών μοντέλων αντί της κλασσικής μέτρησης πειραματικών παραμέτρων.

5. Με τα δεδομένα αυτά τεκμηριώνεται επαρκώς, βάσει της προηγηθείσας στάθμισης των τεχνοοικονομικών παραμέτρων της υπό ανάθεση σύμβασης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, τόσο η ύπαρξη των επικαλούμενων τεχνικών λόγων που στοιχειοθετούν την κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού, όσο και η μη ύπαρξη εύλογης εναλλακτικής / υποκατάστατης λύσης, καθώς επίσης και το γεγονός ότι η κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της προς ανάθεση σύμβασης .

Ειδικότερα προκύπτει ότι:

- Δεν είναι δυνατή η εύρεση εύλογου υποκατάστατου του CBA-MIT ή εναλλακτικής λύσης αναφορικά με τον οικονομικό φορέα ο οποίος δύναται να εκτελέσει το συνολικό αντικείμενο της αιτούμενης σύμβασης, όχι μόνο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (το οποίο εξετάζεται εν προκειμένω για την απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων της επικαλούμενης νομικής βάσης), αλλά ακόμη και σε διεθνές επίπεδο.
- Εναλλακτικά, τα πανεπιστήμια Leibniz (Γερμανίας), Columbia (US) και η ομάδα δημιουργίας του Open Flexure Project διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την υλοποίηση μόνο μεμονωμένων παραδοτέων, αλλά οι δυνατότητές τους υπόκεινται σε περιορισμούς που άπτονται θεμάτων συμβατότητας, επικοινωνίας και διαλειτουργικότητας με τον υπόλοιπο υφιστάμενο και υπό ανάπτυξη εξοπλισμό της αναθέτουσας. Όσον αφορά στον τομέα της διάχυσης της γνώσης, ο οποίος αποτελεί το δεύτερο σκέλος του αντικειμένου της σύμβασης, οι ανωτέρω φορείς δεν διαθέτουν σχετική εμπειρία.
- Από τον συνδυασμό των προεκτεθέντων, συνάγεται ότι η εξεταζόμενη σύμβαση συνιστά περίπτωση αντικειμενικής αποκλειστικότητας κατά την έννοια της Οδηγίας, η οποία δικαιολογεί την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των προεκτεθέντων, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. (ββ) του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς τεχνογνωσίας από το Center for Bits and Atoms του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης (MIT) στο Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ επί του σχεδιασμού συστημάτων επεξεργασίας βιώσιμων υλικών και επιστημονικών οργάνων μέτρησης ιδιοτήτων βιώσιμων υλικών, εποπτεία και έλεγχο επί της λειτουργίας αυτών και διάχυση της γνώσης, εκτιμώμενης αξίας πεντακοσίων χιλιάδων

ευρώ (500.000,00 €), πλέον ΦΠΑ 24% και προκειμένου να καλυφθεί τυχόν διαφορά συναλλαγματικής ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου, συνολικής εκτιμώμενης αξίας έως το ποσό των 550.000,00 €, πλέον ΦΠΑ 24%, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα 4 Μαΐου 2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκίου